

Máltai Hírek

A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat lapja
XXIX. évfolyam 1. szám | 2023. március

Érkezés után

Ukrajnai menekültek
újrakezdése Magyarországon

Az első segély a földrengés után
A karitatív diplomácia nagykövete
A hovatartozás lemoshatatlan jele

üzenet

Húsvét – különösen a háború árnyékában – lelkiismereti kontroll

„A világ kevés igazsággal és sok hazugsággal táplálkozik”

(Romain Rolland)

A kereszténységet elvető világnak van egy elképzelése az ideális társadalomról, s úgy gondolja, hogy csupán fegyverekre, pénzre és haderőre van szüksége ahhoz, hogy ezt a fajta társadalmat bárhol a világban megteremtse.

Ez a kísérlet, sok próbálkozás ellenére, sehol sem működött.

A keresztény ember Krisztushoz fordul, Aki nem legyőzni akarja az embert, hanem felemelni, megmenteni, megváltani.

A megváltás egyetlen indítéka Isten irántunk való szeretete. Isten alkotása vagyunk, benne élünk, s emberi életünk benne teljesedik ki. Mindezt nem értelmünk igazolja, hanem Isten háttartalan jósága bizonyítja, amely Szent Fia által valósul meg közöttünk és bennünk.

Számos keresztény gondolkodónak volt a legfontosabb evangéliumi kulcsmondata: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.”

A világ élete, az ember megváltása, fejlődése, az isteni szeretet műve Jézus Krisztus által.

Jézus nem azért jött, hogy megítélje a világot, az emberi értelem és igazságosság törvényei szerint megossza a világot, hanem a szeretet sokszor logikátlanak látszó és érthetetlennek tűnő tetteivel egyesítse és felemelje a világot, az Emberfia által minden emberfiát.

A szeretet elsősorban nem mérlegelni, ítélkezni, okoskodni akar, hanem gazdagítani és Istenhez vezetni. A szeretet logikája nem mindig azonos az értelem logikájával. Keresztény életünkben – csupán ésszel – sok mindent nem lehet teljesen megérteni, sokszor a szív titokzatos ereje is kell ehhez.

Főleg Krisztus keresztje nem fogható fel az emberi gondolkodás törvényei és az igazságosság szabályai szerint. A keresztény életben az emberi logika szabályai szerint – látszólag – mindig van valami „észszerűtlen”, „logikátlan”. A szeretetben, amely Istenben gyökerezik, nincs logikátlanság, mivel nincs földi mérceje és határa. Ez határozza meg a világhoz, az emberekhez és mindenekelőtt Istenhez való kapcsolatunkat. Mi sem azért jöttünk a világra, hogy ítélkezzünk, bíraskodjunk és kritizáljunk. Azért jöttünk, hogy szeressünk.

A hittudósok sokat vitatkoztak azon, miért éppen a Fiúisten jött el minket megváltani, velünk sorsközösséget vállalni? A mai hittudósok válasza szerint azért, mert a Szentháromságnak ezen személye foglalja magában a legjobban az ember léthelyzetét: Máستól, Istentől valóságát és Másra, Istenre utaltságát. A fiúság a legszebb kifejezése Istenhez való kapcsolatunknak, lett legyen minden ember az Atya gyermeke, s Ő mindig mindenkit hazavár az atyai házba.

Megindítóan szép Jézus dicsőséges jeruzsálemi bevonulása. Sokan akarták látni. Legtöbbjüket talán a kíváncsiság vezette, ki lehet ez az érdekes ember? Sokan halálra akarják adni, még többen hozsannát zengenek Neki, de nem is sejtik, hogy mi történik. Ez csak előképe a nagy eseménynek. Jézus bevonul a

szenvedésbe, halálba és az isteni dicsőségbe, de nem ismerik ennek a dicsőségnek a dialektikáját: Mennyit kell szenvednie a Megváltónak, a dicsőséges Királynak?!

Ez az esemény bepillantást enged Jézus lelkébe szenvedése és halála előtt. Megismerjük a búzaszem titokzatos törvényét: a megdicsőülés ára a megaláztatás, az élet feltétele a meghalás.

Az elvetett búzaszem történetét mindnyájan ismerjük: csak akkor sokasíthatja meg életét, ha meghal. Jézus rámutat arra: így van az emberek világában is.

Hitünk fénye által megvilágosítva tudjuk, hogy a bűn miatt van ez így, helyesebben, a bűn miatt érezzük „sérelmesnek” ezt a törvényt. Magunk erejéből és önként egyikünk sem merne belebocsátkozni ebbe a „történetbe”.

Jézus azonban nem önmagáért szenved és hal meg, hanem érettünk és helyettünk. Helyettesítő szenvedésével és halálával ugyan nem szünteti meg szenvedéseinket és halálunkat, de megmutatja mindeknek az értelmét és értékét. Megszünteti céltalansági érzésünket, s példájával bátorít, hogy könnyebben viseljük fájdalmainkat. Az igazán elviselhetetlen az volna a szenvedésben és a halálban, ha nem lenne célja és értelme, ha hiába szenvednénk és halnánk meg.

Jézus szenvedése és halála tanúságtétel isteni küldetése és egyetemes megváltói szeretete mellett, de történelmi dokumentum is: ha Jézus története megáll a jeruzsálemi királyi bevonulásnál, nehéz volna bizonyítani, hogy a megváltás nem társadalmi vagy éppen politikai mítosz, amelyet a történelmi időkre szabtak és csak azoknak az időknek szólt. A Golgotára vonulva, keresztre szegezve „uralkodni”, nem emberi gondolat.

Jézus szenvedése és halála reményt nyújtó és vigasztalást adó esemény a feltámadás fényében.

Hans Urs von Balthasar írja: „Nem sokat ér az olyan vallás vagy eszmerendszer, amely az ember legnehezebb kérdéseiben (szenvedés, halál) nem tud értelmes választ és vigaszt mondani. A kereszténység lényegéhez tartozik a szenvedés és halál értékelése: a húsvéti misztérium a halál és feltámadás misztériuma együtt. Aki Jézussal átéli az egyiket, a másikban is részesül”.

Jézus keresztje fölemel és magával ragad, hogy osztozzunk dicsőségében.

2023 Húsvétján,

a Krisztus áldozatából született Európa találjon vissza Megváltójához.

Böjttel és imádsággal

P. Kozma Imre OH

P. Kozma Imre OH

irgalmasrendi szerzetes

a Magyar Máltai Szeretetszolgálat

alapítója és elnöke

tartalom

A fejlődés Tiszabón példaértékű

I 4. oldal

Tiszabón járt Novák Katalin köztársasági elnök. A Magyar Máltai Lovagok Szövetségének két tagja magas állami kitüntetésben részesült. Megjelent a Máltai Tanulmányok legfrissebb lapszáma. Aktuális hírek összefoglalója.

Érkezés után

I 6-8. oldal

Ukrajnai menekültek újakezdése Magyarországon: történetek a Máltai Szeretetszolgálat integrációs programjából.

A hovatartozás lemoshatatlan jele

I 9-10. oldal

Török menekülttáborban, athéni foglaltáborban, kairói klinikán önkénteskedett – a menekültek mellett találta meg az útját. Pszichológusként afgán és ukrán menekülteknek segít a Máltai Szeretetszolgálat integrációs programjában. Vörös Anna pszichológus portréja.

Az első segély a földrengés után

I 11. oldal

Hetelig a Máltai Szeretetszolgálat volt az egyetlen nemzetközi szervezet, mely segítséget nyújtott Szíria földrengés sújtotta területein. Törökországba azonnali segítyt szállított és megkezdte a helyreállítást segítő hosszú távú program tervezését a máltai szervezet.

Nők a Szent János Rendben

I 16. oldal

A Máltai Rend történetét bemutató sorozatunkban a nők kezdeti és jelenlegi szerepéről, valamint a Lovagrendhez kötődő női szentekről olvashatnak.

Remény a szenvedésben

I 17. oldal

Hogyan találhatunk reményt, és hogyan adhatjuk azt másoknak, ebben a szenvedéssel teli világban? Elmélkedés a katasztrófák és emberi fájdalmak közben felmerülő kérdésekről és a szenvedésben rejlő reményről.

Egy év szolgálat I 5-10. oldal

170 ukrán család magyarországi beilleszkedését segíti hosszú távú programjával a Máltai Szeretetszolgálat, valamint az Ukrajnába küldött segélyszállítmányokkal és Kárpátalján önkéntes szolgálat-tal folytatja a menekülteket segítő tevékenységét a karitatív szervezet.

Nemzetközi Máltai segítség Törökországban és Szíriában

I 12. oldal

Bujtor Gabriella és a Máltai Szeretetszolgálat győri munkatársainak története életigenlésről és élményekről.

A sikátori törzsutas

I 13. oldal

Egy fogyatékos gyermeket nevelő családban óriási energiákat emészt fel a gyermek ellátásának és a szülők napi munkájának összehangolása. A sérült fiattal nehezebb kimozdulni is, így a család életlehetőségei könnyen beszűkülnek. Bujtor Gabriella és a Máltai Szeretetszolgálat közös története azt tanúsítja, hogy ennek nem kell így lennie.

A karitatív diplomácia nagykövete

I 14-15. oldal

Heinz Hafner rendi nagykövettel a három Szentatyával történt találkozásáról, a három államfő mellett végzett munkájáról, és a Máltai Rend sajátos külszolgálatáról beszélgettünk.

Várom a testem feltámadását

I 18-19. oldal

Elmélkedés Nagyböjt idején test és lélek kapcsolatáról az üdvösségben.

Kettős látásvizsgálat

I 20. oldal

Év eleje óta két szűrőbusszal járja a legszegényebb településeket a Máltai Szeretetszolgálat gyermekszemészeti csoportja. Az egyik első kettős bevetésről készült fotóriport.

aktuális

Novák Katalin: a fejlődés Tiszabőn példaértékű

Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnökének meghívására Tiszabőn járt Novák Katalin. A köztársasági elnöknek, aki a korábbi évekből jól ismeri a Máltai Szeretetszolgálat Jelenlét módszerét, az arra épülő Felzárkózó Települések kormányprogram eredményeit és innovatív eszközeit mutatta be Vecsei Miklós, a programért felelős miniszterelnöki biztos és Tasi Krisztina települési programvezető. A látogatás során megnézték a Máltai Manufaktúra helyi üzemeit, a Máltai Iskolát, ahol az intézményben korábban végzett fiatal pedagógusok és asszisztensek tanítják a gyerekeket, és több családnál jártak, ahol elbeszélgettek a környéken élők kihívásairól és reményeiről, valamint a köztársasági elnök megismerkedett a közösségi napelemparkkal is. A falu, ahol 2016 óta van jelen a Máltai Szeretetszolgálat, 2019 óta a Felzárkózó Települések program része. Novák Katalin a látogatás során elmondta, a tiszabői fejlődés példaértékű, a településen élők bizonyítják, hogy munkával és jelenléttel a leghátrányosabb helyzetű falvak is megváltozhatnak, élhető és sikeres közösségekké alakulhatnak át.

Magyar állami kitüntetést kapott a Máltai Lovagrend két tagja

Magas rangú állami kitüntetésben részesítette a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének két tagját Novák Katalin köztársasági elnök. Karácsonyi Miklóst a Magyar Érdemrend lovagkeresztjével, Máriássy Zsuzsát a Magyar Ezüst Érdemkeresztrel tüntette ki, a magyarságért és a magyarországi rászorulókért végzett évtizedes munkájukért. A kitüntetéseket a bécsi nagykövetségen, illetve a müncheni főkonzulátuson nyújtották át. Az átadó ünnepségeken Ugron Imre, korábbi rendi nagykövet mondott laudációt. Karácsonyi Miklós méltatásában kiemelte sok évtizedes munkáját az ausztriai magyarság összetartása érdekében, és elévülhetetlen érdemeit, melyeket mint a magyar szövetség német delegációjának tagja és delegátusa szerzett, továbbá a Szeretetszolgálatban vállalt szolgálatát az 1989-92-es nagy

kihívások idején. Máriássy Zsuzsa laudációjában a volt nagykövet méltatta több mint harminc éves munkáját a Máltai Rend Lourdes-i zarándoklataiban és a fogytékkal élő fiatalok számára rendezett nemzetközi és magyarországi táborokban, valamint szerepvállalását az 1989-'91 között hazánkba érkezett németországi segélyszállítmányok szervezésében.

Demencia: nem probléma, hanem feladat

A demencia a szociális ellátásban címmel jelent meg a Máltai Tanulmányok ez évi első kötete, melyben az előregedő társadalmak népbetegségéről értekeznek a szerzők. A lapszám megjelenéséhez kapcsolódó kerekasztal-beszélgetésen az időskori demenciában szenvedők gondozásáról, a több százezer otthon ápoló családtag támogatásáról és az ellátórendszerben szükséges változásokról is szólt Gedeoné Dallos Rita szociálpolitikus-szociálgerontológus, Leleszi-Tróbert Anett tanár-lelkigondozó, mentálhigiénés szakember, Kostyál László Árpád szociálpolitikus. A kerekasztal-beszélgetés végén Győri-Dani Lajos, a Szeretetszolgálat ügyvezető alelnöke leszögezte, a máltai szervezet egyre erősebben összpontosít a demencia kérdéseire, mert ez ma már nem probléma, hanem feladat. A Máltai Tanulmányok elérhető online, valamint megrendelhető nyomtatott változatban a maltaitanulmányok.hu oldalon, a beszélgetés visszánézhető a Máltai Tanulmányok Youtube-csatornáján.

szolgálat

Egy év szolgálat

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat ukrainai menekülteket segítő tevékenysége

Az ukrainai háború kitörése óta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat 115 ezer menekülőnek nyújtott segítséget, 600 tonna árut vitt 600 millió forint értékben Ukrajnába, és 170 hosszú távon Magyarországon maradó családot támogatott önálló életvitelük megteremtésében. A menekülteket segítő munka bemutatására önálló weboldalt hozott létre a Szeretetszolgálat az egy evszolglat.maltai.hu címen. A szolgálat adományok szállításával, önkéntesek közvetítésével, 24 órás határmenti ügyelettel és a tartósan Magyarországon maradó családokat támogató integrációs programmal folytatódik.

**Egy év alatt 115 ezer Ukrajnából elmene-
kült embernek nyújtott segítséget a Ma-
gyar Máltai Szeretetszolgálat.**

Az otthonukat elhagyni kényszerülő emberek közül több tízezren a beregsurányi segítőponton, a Máltai Szeretetszolgálat munkatársai között élték át, hogy a menekülés véget ért, immár biztonságban vannak. A másfél hónapon át tartó első menekülthullámban naponta 1200 ember érkezett Beregsurányba, bár a számuk később jelentősen lecsökkent, a máltai szervezet még egy év után is 24 órás ügyeletet tart fenn a határon, és fogadja az érkezőket.

A Szeretetszolgálat Budapesten és több településen is ideiglenes szállást működtetett, ahol hosszabb-rövidebb időre megpihenhettek az úticél nélkül érkezők. Míg a máltai szervezet gondoskodott róluk, kisbábák születtek, menekülés közben szétszakadt családok találtak egymásra, betegek gyógyultak. A menedékhelyen lehetőségük nyílt átgondolni a sorsukat érintő kérdéseket, megtervezni a jövőjüket.

A tovább nem utazó családok Magyarországon maradásukhoz és a beilleszke-

désükhöz kaptak támogatást. Tízezrek részesültek a mindennapos életüket könnyítő adományokban, 170 ukrán család pedig egyéves integrációs programba kapcsolódott be, hogy a későbbiekben saját keresetükből legyenek képesek el tartani magukat, miközben gyermekeik beilleszkednek a magyarországi óvodákba, iskolákba.

**Egy év alatt 600 tonna segélyszállít-
mányt vitt Ukrajnába a Magyar Máltai
Szeretetszolgálat.**

Az Ukrajnában maradó belső menekültek ellátására átszállított adományok értéke 600 millió forint. A Szeretetszolgálat segítő programjaihoz több mint 7 ezer támogató járult hozzá. Voltak napok, amikor négypercenként érkezett valamilyen felajánlás. Az adományok jellemzően a Beregszászi Máltai Szeretetszolgálat közreműködésével jutottak el a rászorulókhöz, de Ukrajna távolabbi településeire is indultak adománnyal megrakott konvojok. A szállítmányokat a szükségletek alapján állította össze a Máltai Szeretetszolgálat, a kéréseknek megfelelően vitt egészségügyi eszközöket, tábori fel-

szereléseket, illetve áramfejlesztőket a folyamatosan szállított élelmiszerek mellett.

**Egy év alatt új ellátási formákat vezetett
be, és a tömeges segítségnyújtás feltételeit
is megteremtette a Magyar Máltai Sze-
retetszolgálat.**

Amikor a legtöbb menekült érkezett, naponta 400 ember végzett önként vállalt munkát a segítő programokban. A menekültek ellátása idővel rendszerezett munkafolyamattá vált, az önkénteseket főállású dolgozók váltották fel. Egy év után 90 családsegítő, tolmács és szociális munkás gondoskodik az ukrainai családokról, a munka folytatásához pedig telepíthető konténerek, járművek és felszerelések állnak készenlétben. A menekülteknek nyújtott támogatások során a Máltai Szeretetszolgálat több újítást is bevezetett a tömegeket kiszolgáló karitatív munkában, széles körben alkalmazni kezdte például a humanitárius kártyát. A speciális bankkártya célzott támogatást tesz lehetővé, mivel csak az előre beállított termékkör vásárlását engedélyezi, menekültek ezzel jellemzően élelmiszert, gyógyszert és ruhaneműt vásárolhattak.

Érkezés után

Ukrainai menekültek újrakezdése Magyarországon

Albérlet-hirdetéseket böngészni. Befogadó iskolát, fejlesztő szakembert, sport-csapatot találni. Terápiát szervezni a minden szirénától összerendezőnek, támaszt a gyászolóknak. Szülésre, keresztelőre, orvosi kezelésre, játszótérre, állásinterjúra kísérni. A Máltai Szeretetszolgálat integrációs programjában százhetven család, összesen hatszázharminc ukrán menekült ember kap segítséget hosszú távú magyarországi letelepedéséhez és önálló életvitel megteremtéséhez. Király Eszter riportja

A Máltai Szeretetszolgálat 2022 márciusától fokozatosan minden régióközpontjában – Budapesten, illetve Győr, Debrecen, Szeged, Miskolc, Pécs, Veszprém körzetében – elindította az integrációs programot, melyben az ukrán menekült embereket lakhatáshoz és munkához segíti, a családmentorok támogatják a családokat a gyerekek beiskolázásában, az ügyintézésben, a testi-lelki egészséghez szükséges ellátás elérésében, a közösségi életbe való bekapcsolódásban. A cél, hogy az egy évig tartó program után a családok képesek legyenek önállóan boldogulni Magyarországon.

A Szeretetszolgálat lakásokat bérel a családok igényeit, sajátosságait, anyagi lehetőségeit, az iskolák és munkahelyek elhelyezkedését figyelembe véve. A munkakeresést főleg a nyelvismeret hiánya nehezíti: a menekültek jellemzően – akár magas képzettségük ellenére – betanított vagy fizikai munkakörökben, gyári munkásként, takarítóként, konyhán tudnak elhelyezkedni. Akadnak azért kivételek: balettművészt, autószerelőt, cukrászt, varrónőt, diagnosztikai szakembert, hegesztőt is sikerült már a szakmájában álláshoz juttatni. Egy egyedülálló anyuka a fiát befogadó iskolában lett takarító

részmunkaidőben, így meg tudja oldani gyermeke szállítását is. Egy balettművész édesapja szintén táncművész felesége a legkisebb gyermekük otthoni gondozása mellett tánc- és jógaórákat tart. Egy édesanyja kórházban kapott takarítói állást, és néhány hét után a közhelyiségek helyett az orvosi szobák takarítását bízták rá, olyan szépen dolgozott. A legidősebb korosztályból is többen kaptak állást máltai segítséggel: bár a magas életkor a munkaerőpiacon gyakran hátrány, szívósságukat és akaraterijüket nagyraértékelték a munkáltatók. „Nem képzelik, hogy csak a lányom fog dolgozni” – ezt az a nagymama mondta a családmentornak, aki az első között állt munkába Magyarországon az ukrán menekültek közül. Miskolcon egy hatvanas éveiben járó ukrán házaspár gyártósoron dolgozik három műszakban: szorgalmukra többször rácsodálkoztak magyar felettéseik, és ezt vissza is jelezték a máltai munkatársaknak.

A nyelvtanulás támogatására szervezett képzés formájában eddig csak a fővárosi programelemben volt lehetőség, de a máltai programkoordinátorok folyamatosan megteremtik azokat az alkalmakat – családi napok, filmklubok, korrepetálás,

A gyerekek különös figyelemben részesülnek, az integrációs program munkatársai az iskolakeresésben, a közösségi életben és a nehéz érzések feldolgozásában is támogatják őket.

játékos magyarórák –, ahol a menekültek kötetlenül, természetes helyzetekben gyakorolhatják a nyelvet. Sokan autodidaktaént tanulnak, egy családban például a hűtőre mágnesezik a magyar szavakat, ragozásokat, példamondatokat.

Segítség a gyógyulásban – szó szerint is

A menedékes státusz gyakorlati tartalma, így az Ukrajnából érkezők egészségügyi ellátásra való jogosultságának keretei 2022 májusára tisztázódtak végleg, de a sérülések, betegségek addig sem vártak. A Máltai Szeretetszolgálat munkatársai az integrációs programba bevont családokat minden egészségügyi szükségkörülményben támogatják: tolmácsokkal együtt kísérik vizsgálatokra a krónikus betegséggel élőket, a műtét előtt állókat, a várandós anyukákat, egyeztetnek az orvosokkal, kórházakkal, segítenek a gyógyszerek kiváltásában. Sok ukrán családnak csak hónapokkal az ideérkezés után lett ideje, energiája arra, hogy panaszaiikkal, testi állapotukkal foglalkozzanak. A máltai munkatársak vittek már kismamát szülni, egy szívbeteg kislányt felülvizsgálatra, kerestek több térdpsecialistát egy krónikus mozgásszervi problémában érintett gyermeknek, intéztek gyorsítottan menedékes státuszt daganatos betegséggel diagnosztizált édesanyjának, hogy ne kelljen minden tartalék pénzét a műtetre és a kemo-terápiára költenie.

Az egyedülálló, gyermekeikkel támasz nélkül maradt anyák mentális kimerülésének megelőzésére anyakör indult Veszprémben, Debrecenben pedig zenebölcsis foglalkozáson kapcsolódhatnak az anyukák hasonló élethelyzetű magyar társaikkal. Veszprémben a gyermekek drámapedagógiai foglalkozásokon vehetnek részt. Budapesten egyéni terápiára és művészetterápiára járhatnak a menekültek.

Az integrációs programnak mindenhol alapelemei a közösségi események. A máltai munkatársak és önkéntesek a nagyobb ünnepek alkalmából műsort, programot szerveznek, és a személyes alkalmakat, születésnapokat, keresztelőket is együtt ünneplik a családokkal. Városlátogatásokra, kirándulásokra, zenés délutánokra, közös szentmisékre került sor, filmklubok, gyermektáborok, főzőklubok indultak országszerte a máltai integrációs programban részt vevő ukrán családoknak.

Tanulás: kulcs a jövőhöz

Az integrációs programba különböző időpontokban léptek be a családok, és a gyermekkel érkező családtagoknál mindig az óvodai, iskolai elhelyezés volt az első. A Máltai Szeretetszolgálat Iskola Alapítványának intézményei is fogadtak be ukrán gyerekeket (2022 szeptemberében négy diák kezdte meg a tanévet máltai iskolában). Debrecenben a Boldogasszony Iskolánövér, Miskolcon a görögkatolikus oktatási intézmények fogadtak be nagy számban (és jellemzően

Integrációs program

A Magyarországon maradó ukrán családok beilleszkedését és önálló életvitelét segítő program, melynek végén a családok önállóan képesek magukról gondoskodni.

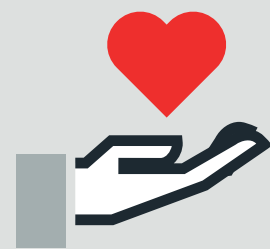
A máltaiak a találkozásra, a kikapcsolódásra és a játékos nyelvtanulásra is alkalmat teremtenek a családoknak: nyári tábor, családi napokat, ünnepeket és közös szabadidős programokat szerveznek.

Akik a Máltai Szeretetszolgálatnál találtak menedékre

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat egy év alatt 115.000 ukrain menekülőnek nyújtott segítséget.

3 fő
2022.02.25

350 fő
02.26

43 100 fő
03.24.

69 900 fő
08.24.

111 500 fő
12.31.

115 000 fő
2023.02.24.

különösen nehéz szociális helyzetű) ukrán gyerekeket máltai közvetítéssel. A veszprémi program munkatársai megállapodtak a balatonfüzfi Bátor Wesselényi Miklós Alapítványi Iskolával, így harminc ukrán gyermek tanulhat térítésmentesen, speciális tanrend szerint, ráadásul részben az anyanyelvén. Szegeden egy kiemelkedően tehetséges, nyolcéves kislány ma már három nyelven kommunikál, szeptembertől ugyanis egy kéttannyelvű szegedi iskola fogadta be őt, leckeit hol magyarul, hol angolul, hol ukránul írja.

Hidak a család és az iskola között

A máltai programkoordinátorok szükség esetén a mediátori szerepet is vállalják. Egy Hosszúhetényben letelepült ukrán család második gyermekének iskolába íratásakor nézeteltérés adódott abban, hogy a kisfiú a képességeinek megfelelő első osztályba, vagy az életkorához illő harmadik osztályba kerüljön. A máltai munkatársak és a szülők nem a hivatalos levélváltás útját, hanem a személyes beszélgetést választották, így meg is győzték a pedagógusokat, hogy a fiúra ne „tanmenet szerint” gondoljanak, hanem azt nézzék, milyen környezet segíti őt a beilleszkedésben. A fiú a kortársai közé került, kinyílt, és alapembere lett az iskolai focicsapatnak is.

A speciális igényű gyermekeknél is

Ismerkedés a magyar szavakkal: máltai önkéntes segít olvasni egy ukrán édesanyjának

megtalálják a megoldásokat, ha kell, az iskolába való eljutásban is segítenek a máltaiak. A Szeretetszolgálat Győr-Pannonhalma Járási Támogató Szolgálatának kisbusza szállítja egy győri gyógypedagógiai intézménybe egy ukrán család három hónapos gyermekét. Debrecenben egy egyedülálló édesanya autista, csak képek alapján kommunikálni tudó kislányának szervezett délutáni fejlesztő foglalkozásokat, illetve egy öt alkalmas, térítésmentes célzott terápiát a debrece-

ni integrációs program csapata, és azt is szervezik, hogy 2023-tól nappali intézménybe járhasson a kislány, hogy édesanyja munkát vállalhasson.

Az óvoda, iskola kiválasztása mellett zenetanulási lehetőségeket, táncklubot, sportcsapatokat is felkutatnak az integrációs program munkatársai. Máltai közreműködéssel ma már ifjú ukrán sportemberek erősítenek egy miskolci hokigyűlést, egy veszprémi kosárlabdacsapatot és egy győri dzsúdóklubot is.

A hovatartozás lemoshatatlan jele

Török menekülttáborban, athéni foglaltházban, kairói klinikán önkénteskedett – a menekülők mellett találta meg az útját. Pszichológusként afgán és ukrán menekülteknek segít a Máltai Szeretetszolgálat integrációs programjában. Új, megrendítő novelláskötete a menekültlét részvételles lélekrajza. Vörös Anna története(i). Írta Király Eszter

Athén, foglaltház, 2016 kora tavasza. Magyar önkéntesek alszanak az adományruhák tárolására kialakított gardrób-szobában, de alig néhány órát pihenhetnek, éjjel újabb menekült család nyit be kabátért. Szerencsések, mert az utcán fagyoskodó tömeggel ellentétben ők bejutottak a kiszolgált irodaépületbe, ami épp szükségsszállás: a szíriai polgárháború elől Európába tartó, de a görög-macedón határok lezárása miatt itt rekedt menekültek támogató szervezetek alakították egyik napról a másikra ideiglenes humanitárius központtá. Zsúfolt, szedett-vetett, félno-mád szálláshely.

Vörös Anna és önkéntestársai a raktárból kikészítve nekiállnak főzni, majd a foglaltház előtti téren osztani kezdik a meleg ételt a sokaságnak. Soha, semmiből nincs elég, így mikor az utolsó adagokat meri a kanál, Anna halkan odaszól kordont álló társainak: készüljenek. Amint elfogy az étel, be kell pattanni az autóba és gázt adni, mert káosz és kiabálás következik, százaknak ma sem jutott ebéd. Ha üres csomagtartóval, üres kézzel is, tele szívvel újra visszatérnek minden nap, és ha kell, a raktárszobában pihennek pár percet.

*

Vörös Anna húsz esztendő, elsőéves egyetemi hallgató volt a 2015-ös menekültválság kezdetekor. A pécsi lány az ELTE olasz szakán nem találta meg a helyét, így tanulmányait felfüggesztve egy év önkéntességet vállalt először a törökországi Gaziantepben. Kezdetben gyermekonkológián, majd gyermekotthonban, hosszabb ideig pedig egy szír menekültek segítő központban tartott játékos foglalkozásokat. Az itt szerzett tapasztalatok fordították érdeklődését a pszichológia felé.

„Míg játszottunk, azt éreztem, hogy bár bizonyos szinten segítik a gyerekeknek, a lelkiük egy sokkal mélyebb rétegig nem

érek el szaktudás nélkül. Az együtt töltött időben a kicsik felszabadultak és megkezdtek arról, ami történt velük, de tudtam, hogy ennél jóval többre van szükségük. A pszichológia mellett döntöttem, mert az az ember egész személyiségére, egész életére kihat.”

Vörös Anna Törökországból hazatérve átiratkozott a Pázmány Péter Katolikus Egyetemre, ahol később kitüntetéssel diplomázott klinikai- és egészségpszichológiai szakirányon. Emellett komplex művészeti terapeuta végzettséget is szerzett, és az önkéntességet is folytatta: egy hónapot Athénban, három Kairóban, egy keresztény klinikán töltött segítőként.

„Azt éreztem, hogy a borzalmakra, amiken ezek az emberek keresztülmentek, nekem valamilyen választ kell adnom a saját valóságomból. Én elsősorban a jelenlétem tudom adni. A lélek sebzettsége gyorsan súlyosbodik: a trauma traumája, hogy az ember izolálódik a környezetétől, ezért már az segítség, ha meg merjük szólítani, így elejét vehetjük annak, hogy – egyáltalán, vagy még jobban – elszigetelődjön.”

Gaziantep – a török város neve most, 2023 februárjában a soktízezer áldozatot követelő földrengés kapcsán cseng ismerősen. Azt talán kevesebben tudják, hogy a név előtagja, Gazi „öreg katonát”, vagyis harcedzett, erős embert jelent. Vörös Anna „belső kiképzését” tehát egy ilyen „veterán” kezdte meg, Gaziantepben érték az első tapasztalatok az emberi szenvedés mélyéről. Az azóta végzett pszichológus később a magyarországi Traumaközpontnál a prostitúció áldozataival, a Hintalovon Alapítvány chatügylet-vezetőjeként bántalmazott gyermekekkel, a veszprémi alkohol- és drogsegély-ambulancián (itt most is rendel) szenvedélybetegekkel is foglalkozott, és magánpraxist is indított. Fő tevékenysége azonban a menekült emberek szolgálata maradt, jelenleg főállásban is ezt teszi. Vörös Anna 2021-től a

Magyar Máltai Szeretetszolgálat integrációs programjában részt vevő afgán és ukrán menekülteknek nyújt mentálhigiénés segítséget.

*

„Ahogyan élek, az a hazám.” Vörös Anna nem véletlenül választotta mottójául Balla Zsófia költőnő sorát: a Magyarországon új életet kezdő menekültek ő a „belső otthon helyreállításában” kíséri. „Ez a mondat nekem azt jelenti, hogy az ember mindig képes megteremteni magában egyfajta belső biztonságot. Ez egy személyes otthonosság, egy stabilitás, amit az emlékek is táplálnak: bár visszanyúl a múltba, nem engedik feledni, kik is vagyunk, így idegen helyen sem veszünk el teljesen. Azzal, ahogyan él, az ember fenntarthatja ezt a minimális békét mint erőforrást magában, maga körül.”

Vörös Anna nemcsak terapeutaként, hanem alkotóként is foglalkozik művészettel: gimnazista kora óta verseket, novellákat ír, neves irodalmi folyóiratokban publikál. Vadoma című, 2022 novemberében megjelent első novelláskötete a fiktív címszereplő nagyon is valóságos sorsát beszéli el: egy tizenkilenc éves szír menekült lány Aleppóból való elmeneküléséről és a Budapesten történő újrakezdéséről szól. Vörös Anna írói tanítómestere Bertók László Kossuth- és József Attila-díjas író-költő volt, ő segített neki azt a dilemmát is meghaladni, hogy vajon etikus-e megírni a személyes tragédiákat, amelyeket az érintettek nem „az íróval”, hanem „az önkéntessel” osztottak meg.

„Sokszor megesett, hogy miután elmesélték nekem a történetüket, az emberek azt kérték, készítsünk közös fotót. Nagyon érdekelt, vajon miért lehet ez. Aztán rájöttem, hogy ők vágnak rá, hogy mások ismerjék a történetüket. Mert amikor trauma éri az embert, nagyon erőteljes az igazságtalanság és a cserbenhagyottság érzése is: miért éppen velem történt mindez? És ha az értelmetlen fájdalom mellé a többi ember érdektelensége társul, azt még nehezebb elviselni: hogy lehet, hogy velem ez történt, és ez senkit nem érdekel? Én a novellákkal tudom kifejezni a hálámat, a szeretetemet és a tiszteletemet feléjük, és a sajtóban, médiában megjelenő narratívák

mellett új módon láttatni a sorsukat.”

Az anya, aki egy hiányzó falú épületben, „életnagyságú Barbie-házban” él Aleppóban két nagylányával meg egy újszülöttemmel, és egy nap elapad a teje. Az első magassarkúját próbálgató szír kamaszlány, aki a menekülttáborban bő pulóverbe burkolózva inkább azt hazudja, betétre van szüksége, mint hogy a valós fájdalomról beszéljen. A lány, aki étel-fejda-gért indulva attól fél, kiütik a bulgurt a kezéből, és elrohannak vele. Aki haldokló csecsemőt kell, hogy sorsára hagyjon, és aki nem érti a budapesti karácsonyi forgatagban, hogy Szűz Mária miért egy istállóban ringatja gyermekét, mikor ő úgy tanulta: Mária pálmafák alatt szülte meg a prófétát – ezek csak pillanatképek Vadoma történeteiből. Vörös Anna könyve nem szociográfia és nem is érzékenyítő irodalom, hanem az irodalmi részvétel lélekrajza. A szerző saját, önkéntesként szerzett élményeit és az őt terapeutaként ért benyomásokat olyan történetekké sűrítette, amelyek csakis akkor engednek be az olvasót, ha együttérzéssel közelít.

*

Mert a menekülni kényszerülők világa is csak a gyengéd befogadás közegében érthető meg. Ezen alapulnak a Máltai Szeretetszolgálat integrációs programjai. Vörös Anna állapotfelmérő beszélgetések, egyéni terápiás ülések keretében dolgozik a Budapesten új életet kezdő afgán és ukrán menekültekkel, illetve pszichológus kollégájával, Kovács Mátéval művészetterápiás alkalmakat is tart a menekült családoknak. „A foglalkozásokon az évkörrel dolgozunk: ez fontos szimbóluma annak, hogy a világban van rend, vannak törvények, amiknek mind a részei vagyunk. A természethez való kapcsolódás nagyon megerősítő lehet egy traumát átélt embernek: reményt ad, hogy a telet tavasz, az összeomlást megújulás követi, a jelenbeli lelkiállapot tehát nem a végállomás. Mindig veszünk egy apró jelenetet, például a lombhullást, és a résztvevők megosztják az ezzel kapcsolatos érzéseiket. Aztán egy rövid relaxáció, majd a választott technikával történő alkotás következik. Végül mind elmondjuk, hogy a többiek rajza milyen asszociációkat keltett bennünk – így a résztvevők újra megélhetik, hogy tartoznak valahová, hogy az ő fájdalmukhoz mások kapcsolódnak.” A pszichológusok az integrációs program részeként az ukrán

Vörös Anna pszichológus, komplex művészetterapeuta, a Máltai Szeretetszolgálat integrációs programjai munkatársa

gyerekeket befogadó magyar iskolai osztályokban is tartanak művészetterápiás eszközökre építő, csoporterősítő foglalkozásokat.

Közös tapasztalata a menekülőknek egyfajta bénultság. Vörös Annának az ukrán asszonyok többsége egy végletes tehetetlenségről, katatón állapotról számolt be. „Félig leomlott, lebombázott házak folyosóin, napokig összegörnyedve kuporogtak, mert képtelenek voltak megmozdulni. Egyszerűen csak várták, mikor szólalnak meg a szirénák, mikor hálnak meg, mert sokáig nem tudtak elindulni vízárt, élelemért sem, nem hogy új országba. Szinte mind megéltek olyan helyzetet, amiben csak rossz döntést hozhattak: az időse szülőket hagyják hátra, vagy a hadköteles korú fiúval meneküljenek? Lelépjenek a határon megállított vonatról a hatóságok által leparancsolt férjük mellé a peronra, vagy utazzanak tovább a biztonságos országba? Sokan szenvednek a túlélők büntudatától: attól, hogy ők most itt vannak, biztonságban, a hozzátartozóik pedig háborús körülmények között.”

*

Mi mozdíthat ki valakit a bénultságból? Általános recept nincs. Vörös Anna a „menekült” helyett az emberre figyel, egyszerű, elfogadó beszélgetésekben bízik, melyek során a hozzá forduló ember

belső erőforrásait igyekszik feltérképezni. „Megpróbálok abból kiindulni, ami az illető életében érték. Van, akinek ez a gyermeke, van, akinek a hite, vallása, másnak pedig az, hogy úgy érzi: az ittléte egy ajándék a sorstól, egy lehetőség, amivel szeretne jól élni. Ha megvan ez a fontos érték, lehet rá építeni, segít a gyógyulásban.”

Vörös Anna saját belső erőforrásáról egy apró tetoválás is tanúskodik. Ez az egyiptomi önkéntesség idején került a jobb csuklójára. „Kairóban van egy régi történet, mely szerint az iszlám erőszakos terjeszkedése idején a keresztény lakosság egy kis kopt keresztet tetovált vagy égetett az újszülöttek csuklójára, hogy ha elrabolják és muszlimnak nevelik a gyermeket, legyen, ami emlékezteti, ki ő valójában. Ez a szokás a mai napig él, és a tetoválást nem készítik el akárhol, akárkinek. Mélyen megérintett, mikor először hallottam, mert én is katolikus vagyok. Lassan megfogalmazódott bennem, hogy szeretném ezt a keresztet. Az ottani barátaim megszervezték. Elmentünk misére a keresztény negyed egy kis templomába, és a kapu előtt egy műanyag vödörön, napernyő alatt ült egy időse férfi, aki – nem túl higiénikus körülmények között – elkészítette a tetoválást. Ez egy lemoshatatlan és letehetetlen jele annak, hogy Istenhez tartozom. Örökre odakapcsol a szeretethez.”

Az első segély a földrengés után

Mozgó orvosi egységekkel, tábori ágyakkal felszerelt segítőpontokkal és nagy mennyiségű adományszállítmánnyal kezdte meg a hosszú távú segítségnyújtást Szíriában és Törökországban a februári földrengés után a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. A szíriai egészségügyi segélyprogram elindításához a magyar kormány a Hungary Helps Programon keresztül 50 millió forinttal járult hozzá, a szolgálat fenntartására és a törökországi segítségnyújtás támogatására a Máltai Szeretetszolgálat gyűjtést hirdetett az adomanyozz.hu oldalon.

Szír orvosnő vizsgálja egy földrengésben megsérült kislány lábát

Szíria északi részén, Latakia városban és Aleppóban kezdte meg a sérültek egészségügyi ellátását a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a február 6-án történt nagy erejű földrengés után. Az utóbbi évtized legnagyobb földmozgásában a háború során a robbanásoktól meggyengült házak kártyavárként dőltek össze. Csak Aleppóban 30 ezer ember otthona sérült vagy semmisült meg a katasztrófa során. A háború után lábadozó országban korlátozottak a vészhelyzetkezelési és egészségügyi eszközök, hiányos az azonnali segítségnyújtáshoz szükséges infrastruktúra, az országot sújtó szankciók és a beutazási tilalom miatt hetekig a Magyar Máltai Szeretetszolgálat volt az első és egyetlen nyugatról érkezett kari-

tatív szervezet, mely segítséget nyújtott a katasztrófa helyszínein.

A Máltai Szeretetszolgálat partnerveszervezeteivel Latakiaiban és Aleppóban két-két mozgó orvosi rendelőt és egy-egy konténerből kialakított mobil kórházat állított szolgálatba. A rendelőkben nemcsak a földrengés és mentés során megsérült embereket fogadják, segítséget kapnak azok is, akiknek általános orvosi ellátásra van szükségük. A mozgó orvosi egységekben és a hotspotokon ötven munkatárs váltja egymást, ez a két helyszínen összesen száz embert jelent, akik a Máltai Szeretetszolgálat helyi partnereinek, elsősorban a görögkatolikus melkita egyház segélyszervezeteinek a munkatársai, akik ruhájukon a Hungary Helps logóját viselve a magyar segítséget jelenítik meg. A járművekben működő orvosi rendelőket napközben át lehet helyezni, bár a mentés körülményeit az áramszünet mellett az üzemanyaghiány is nehezíti, a járműveket pillepalackokban vásárolt üzemanyaggal tankolják. A segítőpontokon élelmiszert és vizet oszt a karitatív szervezet, az ideiglenes szálláshelyeken tábori ágyakat helyeztek el, a fűtést azonban áram nélkül nem lehet megoldani. Aleppóban a templomokat is megnyitották az otthon nélkül maradt emberek elszállásolására. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat nemzetközi prog-

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársai vonulnak a kárhelyszínre

ramjainak vezetőjét, Solymári Dánielt, aki a katasztrófa másnapján a helyszínre utazott a humanitárius munka koordinálására, és helyi munkatársait Georges Masri aleppói görögkatolikus érsek fogadta, hogy egyeztessenek a segélymunkák részleteiről. A karitatív szervezet munkatársai egyúttal az ideiglenes menedékhelyek kialakításához szükséges adományokat, ágyakat, meleg takarókat, élelmiszert is vittek a találkozó helyszínére, a Szent György templomba.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat tíz éve tevékenykedik Szíriában, a háború utáni újjáépítést segítő programjai során 2018-ban telepített mozgó orvosi egységeket Homsz térségébe, a földrengés után ezeket helyezte át Latakia és Aleppóba. A földrengés utáni segítő program elindítását és első kéthavi működtetését a Külgazdasági és Külügyminisztérium a Hungary Helps Programon keresztül 50 millió forinttal támogatta.

Miután a helyszíni mentésben részt vevő szervezetek többsége levonult a katasztrófa sújtotta területről, a Szeretetszolgálat vészhelyzetkezelési munkacsoportjának négyfős egysége utazott Törökország Hatay tartományába a helyreállítást segítő hosszú távú program előkészítésére. A csapat Szabján Imre, a szervezet vészhelyzetkezelési munkacsoportjának vezetőjének irányításával felmérte a kialakult állapotokat és szükségleteket, egyeztetett a helyi hatóságokkal és a területen dolgozó szervezetekkel, valamint átadta a Szeretetszolgálat adományát, melyet a WSZL Szállítmányozási és Logisztikai Kft. támogatásával juttatott el a Törökországba. A helyi szakemberek által megadott szükségleteknek megfelelően egy héten belül öt raklapnyi gyógyszeradományt küldött a Külügyminisztérium repülőgépével a Szeretetszolgálat: gyermek és felnőtt láz- és fájdalomcsillapítók, gyulladáscsökkentők, antibiotikumok, vérnyomáscsökkentők, valamint 1000 liter infúzió, fecskendők és sebek ellátásához szükséges kötszerek kerültek a szállítmányba.

A humanitárius segélyprogramok fenntartására és folytatására a Szeretetszolgálat gyűjtést hirdetett, a felajánlásokat az adomanyozz.hu oldalon várja a szervezet.

Nemzetközi Máltai segítség Törökországban és Szíriában

Február 6-án a Richter-skála szerinti 7,8-es erősségű földrengés pusztított Törökországban és Szíriában. Az extrém erős földmozgásban tízezrek veszítették életüket, városrészek, települések váltak lakhatatlanná. A földrengést követő első napokban minden erőfeszítés a túlélők keresésére összpontosult. A Máltai Lovagrend szervezetei sürgősségi egészségügyi ellátást indítottak a katasztrófa helyszínein, de sok esetben nem lehetett elkerülni, hogy a kutató-mentő munkában, a romok bontásában ne vegyenek részt.

A Malteser International elsődleges küldetése a sürgősségi humanitárius segítségnyújtás olyan területeken, ahol a Rendnek nincs erős helyi szervezete. A nemzetközi máltai segélyszolgálat 2012 óta segíti a szíriai menekülteket Törökországban, Gaziantepben és Kilicben dolgoznak egységei. Helyi civil szervezeteken keresztül Szíriában is jelen van. A földrengés után mindkét országban megkezdtek a segítségnyújtást, amihez a Malteser International gyors pénzbeli támogatást nyújtott. A nemzetközi máltai szervezet rövid idő alatt 11 kamionnyi adományt küldött: 130 sátorral, 4400 generátorral, 63000 hálósákkal, 1900 ággyal, 1000 takaróval, meleg ruházattal, élelmiszerral és üzemanyaggal segítette a túlélőket ellátó egészségügyi intézmé-

nyeket. Mindemellett mobil orvosi csapatokat szerveztek és szereltek fel.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat helyi partnerszervezeteivel Aleppó és Latakia környékén nyújtott segítséget, ehhez a munkához csatlakozott később a libanoni máltai szolgálat, az Ordre de Malte France finanszírozásával, ugyancsak helyi egyházi partnerekkel együttműködve. Elsősorban higiéniai készletekkel láttak el 3000 családot, továbbá egészségügyi felszereléseket juttattak a helyszínekre.

A Malteser International Szíriában és Törökországban is folytatja a humanitárius munkát, továbbítja a katasztrófa sújtotta területekre a Rend hozzájárulását, többek között az amerikai és a német szövetségek nagyszabású támogatását. A Máltai Rend világszerte adománygyűjtést indított, Ausztriában, Ausztráliában, Belgiumban, Franciaországban, Olaszországban, Lengyelországban, Portugáliában, Szingapúrban, Svájcban és az Egyesült Királyságban hirdetett kampányt a földrengés sújtotta területeken végzett segélymunka támogatására.

A Rend, küldetéséhez híven, addig folytatja a segítségnyújtást, amíg arra szükség van, fenntartja az egészségügyi szolgáltatásokat, a menedékhelyeket és a pszichoszociális ellátást, és tervezi az újjáépítést segítő programokban való szerepvállalását.

A Malteser International munkatársai Gaziantep romjai között

A sikátori törzsutas

Egy fogyatékos gyermeket nevelő családban óriási energiákat emészt fel a gyermek ellátásának és a szülők napi munkájának összehangolása. A sérült fiatallal nehezebb kimozdulni is, így a család életlehetőségei könnyen beszűkülnek. Bujtor Gabriella és a Máltai Szeretetszolgálat közös története azt tanúsítja, hogy ennek nem kell így lennie.

Bujtor Gabriella súlyos agykárosodással jött a világra húsz évvel ezelőtt. Az orvos a várandósság harmincnegyedik hetében jelezte, hogy a fejlődési rendellenesség várhatóan fogyatékossgágot okoz a kisbabánál. Éva, Gabika édesanyja az első sokk után kislánya jövőjére koncentrálni kezdett új erőt meríteni a napi feladatokhoz. „Úgy döntöttem, minden lehetőséget megragadok, hogy Gabikát fejlesztéshez és élményekhez juttassam.”

Gabika édesanyjával, az ő párjával és két testvérével él Sikátorban, egy a pannonhalmi járásban fekvő kisközségben. Az édesanya innen hordta őt babakorától mozgásterápiára Győrbe és Budapestre. A lány fejlődése azonban így is jóval elmaradt ép kortársaitól. Hamar kerekesszékebe került, amivel tud egyedül közlekedni, de nem tájékozódik önállóan. Állni képes pár percig, keveset beszél, egyszerű szavakat használ, a kérdéseket, instrukciókat lassan érti meg, segítségre szorul az öltöztetésben, az étkezésben, a személyes higiéniaiban.

Éva sokáig részmunkaidőben dolgozott, hogy Gabikát a terápiákra, majd iskolába hordja. Ám 2011-ben újra várandós lett, és kisbabával nem tudta volna napi kétszer fuvarozni halmozottan sérült nagylányát. Az édesanya ekkor vette fel a kapcsolatot a Máltai Szeretetszolgálat Győr-Pannonhalma járási Támogató Szolgálatával.

A támogató szolgálat kisbusza a térségben élő fogyatékos gyermekek iskola és lakhely közti szállítását végzi. Gabika nyolcévesen ült először a járműbe, amelynek azóta törzsutasa. Rendszerint az anyósülésen foglal helyet, kerekesszékeit összecusukva hátrateszik, mert így hárommal több személy fér el biztonságosan az utastérben. Győr akár negyvenöt perc alatt elérhető lenne Sikátorból, de a járat tucatnyi környékbeli falut is útba ejt a többi gyermekért, így Gabika naponta három órát autózik. A társaság miatt azonban nem bánja az időt. A máltai kisbusz sofőrje, Koródi Lajos azon kevesek egyike, akikkel Gabika akár hosszú percekig is folyamatosan beszél, a maga szintjén megosztva vele örömeit, fájdalmait. „Lajos bácsi” néhány évvel ezelőtt még a karjában emelte át őt a kerekesszékből az autóba. A lány ma már húszéves hölgy, így az emelést kihagyják, de az átkarolás azért nem maradhat el. Koródi Lajos minden indulás előtt egyeztet Gabika édesanyjával, szükség esetén papírokat közvetít az intézmények és a család között, és a váratlan helyzeteket is közösen oldják meg.

Gabika különleges törődést igényel, ám ez édesanyja szerint nem kivételezést jelent: Éva minden gyermekét ugyanúgy bátorságra és a mások iránti figyelmesre neveli. Úgy látja, hogy Gabikát nem

egy „burok”, hanem azok a keretek segítik a legjobban, amelyek között az alkalmazkodást és a saját magáért való kiállást egyformán elsajátíthatja.

Ahogy Gabika „szociális edzettsége” vagy a biztonságos, kiszámítható utaztatási lehetőség, az is megnyugvást jelent Évának, hogy az iskola befejezése után lányát a Máltai Szeretetszolgálat győri Gondviselés Háza Fogyatékosok Napközi Otthonába tudta beírni. A máltai napköziben Gabika hat fős kiscsoportban, két gondozó segítségével, gyógypedagógus és terápiás munkatárs irányításával tölti a napjait. Az egyéni fejlesztés és torna mellett sokféle foglalkozáson vesz részt és folyamatosak a külvilág tevékeny megismerését célzó programok. „Őt örömből és koncentrációból gyúrták. Meglepetésszerűen fejezi ki az érzéseit: a legváratlanabb pillanatban odajön, és átölel” – mesélik gondozói.

A Gondviselés Házában egymást érik a szabadidős programok is, rendszeresek a kirándulások, az ünnepi események. Gabika ép fiatalokkal is sokat találkozik, hiszen a napközi érzékenyítő foglalkozásokra kisdíjakokat, terepgyakorlat keretében főiskolásokat, illetve önkénteseket is fogad.

A törődés, amiben Gabika a máltai napköziben részesül, az egyéni erősségeire épít, mind nagyobb önállóságát segíti elő, és a szinten tartást is szolgálja. Mindez akár évekkel késleltetheti a fizikai-szellemi állapotromlást. Az intézményben 61 éves korig a fogyatékossgal élő emberek nem pusztán „felügyeletben”, hanem teljeskörű és személyre szabott gondoskodásban részesülhetnek. Ahogy Éva mondja, Gabika a napközinek köszönhetően nem „elvan valahogy”, hanem gazdag az élete: „Itthon Gabika nem tudna a tempójának megfelelő dolgokat csinálni, és társasága sem volna. A máltaiaknál már vannak barátai, sőt egy volt iskolatársa is odakerült, egy csoportba járnak. Mi gazdálkodunk, amit nem tehetnénk, ha velünk lenne napközben, hiszen állandó figyelmet igényel. A napköziből hazaérve ragyogva mondogatja, hogy <<Tanultam, tanultam!>> Gabikát az állapota sok mindenben korlátozza, de az életörömben biztosan nem. Kitartó, és nagyon szereti az életet. Ezért sem akarom itthon fogni: élvezze, lássa a világot!”

A karitatív diplomácia nagykövete

Heinz Hafner a három szentatyával történt találkozásról, a három államfő mellett végzett munkájáról, és a Máltai Rend sajátos külszolgálatáról

Ha egy mondatban szeretnénk valamit kiemelni a Szuverén Máltai Lovagrend új magyarországi nagykövetének érkezéséről, azt mondanánk: az osztrák államfői irodának otthont adó bécsi Hofburgot jelképesen a Budai Vár cserélte. Dr. Heinz Hafner Ausztria három szövetségi elnökének volt közvetlen munkatársa, nyugalmazása után pedig a Máltai Lovagrend budapesti nagyköveteként folytatja pályafutását. Sajátos szerepét ő maga úgy határozza meg, feladata eltér a többi nagykövetétől, az ő dolga a karitatív munka feltételeinek megkönnyítése.

– Elődeivel ellentétben önnel nem a Rend nagykövetségén, hanem a Fény utcai piacon a Máltai Manufaktúra FETEKERT nevű üzletében beszélgetünk, amit okvetlenül meg akart nézni. Milyennek találja?

– Tetszik a hely. Ajánlották, hogy a Felzárkózó településeken termelt alapanyagokból készült kézműves termékeket forgalmazzák ebben az üzletben, úgy gondoltam, hogy akkor ezt ki kell próbálni, és eljöttünk reggelizni. Remek projekt, de szeretnék többet is tudni róla.

– Mire kíváncsi elsősorban?

– A hivatalba lépésemkor belegondoltam, melyik tevékenységet szeretném személyesen is megismerni. Az első az volt, hogy Beregszászra szeretnék ellátogatni, és a határ mindkét oldalán megnézni, hogyan segíti a menekülőket a Máltai Szeretetszolgálat. Amikor a Rend nagyispotályosa Budapestre látogatott, ő is tervezte a beregszászi utazást, így tavaly novemberben elkísértem őt. Igaz, Kárpátalja már nem tartozik a magyarországi nagykövet területéhez, de magyar máltai szervezet működik ott is, ezért kíváncsi voltam. A másik tervem az, hogy a Felzárkózó települések program egy-két településére ellátogassak. Ez a kettő spontán elhatározásomból fakadt.

– Hogyan készült a magyarországi feladataira?

– A Szuverén Máltai Lovagrend kormánya 2022 februárjában kért fel, a beiktatásomra viszont csak október 18-án került sor, a közbeeső időben az új magyar kormány megalakulása, az új államelnök hivatalba lépése zajlott. Augusztusban tettem az első hivatalos látogatásomat a Külügyminisztériumban, és októberben adtam át a megbízólevelet a köztársasági elnök asszonynak. Ez hosszúnak tűnhet, de számomra szaladt az idő, miközben a Máltai Rend magyarországi tevékenységével ismerkedtem, minden hónapban Budapestre utaztam.

– Miután átadta a megbízólevelét, elismerően nyilatkozott Novák Katalin államelnökről. Személyes benyomása volt ilyen kedvező, vagy a tevékenységét figyelemmel kísérve alakult ki a véleménye?

– Mindkettő. Amikor Novák Katalin hivatalba lépett, már tudtam, hogy ma-

gyarországi nagykövet leszek. A feladatom része, hogy figyelemmel kísérjem a munkáját, olvasom például a Sándor Palota honlapját is. De személyesen is több alkalommal találkoztam vele, és ugyanazt gondolom róla, mint amikor az első benyomásomat szereztem. Nyilvános szereplésén és a magánbeszélgetésein ugyanazokat az értékeket hangsúlyozza, például a család jelentőségét.

– Térjünk át az ausztriai államfőkre, három szövetségi elnöknek is közvetlen munkatársa volt. Hogyan alakult éppen így a pályafutása?

– Jogot tanultam, 1984-ben léptem állami szolgálatba, parlamenti ombudsmanként kezdtem a pályám, az államigazgatási eljárások miatt panasszal élő polgárok panaszait ellenőriztem. Hat évvel később már a szövetségi kancellár hivatalában dolgoztam, majd, amikor

1992-ben Thomas Klestil elnök urat megválasztották, meghívott a csapatába. Tizenkét éven át dolgoztam vele, majd Heinz Fischer úrral is tizenkét éven át, előbb az államelnöki kabinetfőnök helyetteseként, majd kabinetfőnökként. Az utolsó három és fél évet a jelenlegi államfő, Alexander Van der Bellen mellett töltöttem. 2020-ban 65 éves lettem, és az államigazgatásban dolgozók ebben a korban nyugdíjba vonulnak.

– Hogyan telt 28 év a mindenkori államelnök mellett?

– Jellemzően a Hofburgban. Legkésőbb reggel kilenckor minden nap bent voltam a hivatalban, és 19 óra után mentem el. Az elnöki iroda az épület Lipót szárnyában van, ami gyakran volt rendezvények helyszíne esténként és sokszor hétvégén is.

– Mi volt a legizgalmasabb feladata?

– Mindegyik izgalmas volt a maga módján, ha az állami adminisztrációt szolgálóként fogjuk fel.

– Melyik munkáját végezte a legszívesebben?

– Amikor a köztársasági elnök konkrét kapcsolatba került a lakossággal. Persze a kancellárián nemcsak ilyen feladatok adódtak, ott voltak a nemzetközi kapcsolatok, az utazások, a protokolláris teendők és a szokásos rutin. De a problémákat közösen kell megoldani. A politikusok állnak a reflektorfényben, mi pedig a háttérben végezzük a munkánkat.

– Akkor hadd kérdezzem úgy: mire a legbüszkébb ebből az időszakból? Személyesen ön.

– XVI. Benedek pápa 2007-es látogatásának előkészítésére. Amikor elkezdtük a munkát, az egyház kért egy felelős vezetőt az osztrák állam részéről, Fischer elnök úr pedig azt mondta, hogy Heinz Hafner a felelős. Felvettem, hogy igen, képviselhetem a köztársasági elnököt az egyeztetéseken, de szerepe van a kormánynak, a külügyminiszternek, a biztonságért felelős miniszternek is. Elnök úr erre leszögezte, hogy teljes hatalmat kapok, mindent én koordinálok.

– Volt álmatlan éjszakája?

– Nem is egy.

A beszélgetés helyszíne a FETEKERT üzlet, a nagykövet meglátása szerint „remek projekt”.

– Mi történt?

– Három nappal a Szentatya érkezése előtt hatalmas esőt jelzett a meteorológia. Az összes tervünket újra kellett gondolni, a repülőtéri ünnepélyes fogadtatástól kezdve, amit katonai tiszteletadás mellett terveztünk. Végül egy hangárt díszítettünk fel, ott voltak a katonák, az elnök, a kormányzó. Benedek pápa Mariazellbe látogatott, de ott is úgy zuhogott az eső, hogy a helikoptereket nem engedték repülni, a Szentatyát autókönvojjal vittük a zárándokhelyre.

– Ön is találkozott a pápával?

– Igen, többször is.

– Mi volt a személyes benyomása a Szentatyáról?

– Pályafutásom alatt többször is részem volt az élményben, 1998-ban II. János Pál pápa harmadjára látogatott Ausztriába, bár nem én voltam a fő szervező, de közreműködtem a programjai megszervezésében. Három köztársasági elnököt is kísértem Rómába, II. János Pál pápa után XVI. Benedek pápával, és Ferenc pápával is többször találkoztam. Minden egyes alkalom nagy hatással volt rám, a személyes benyomásom pedig az volt, hogy a világtörténelem három jelentős, meghatározó személyiségével találkoztam.

– Miért lett a Máltai Rend tagja?

– A köztársasági elnöki hivatalban az előző kabinetfőnök-helyettes máltai lovag volt. Később diplomata lett, és nem akarta úgy elhagyni a hivatalt, hogy nem marad ott senki, aki a Rendet képviselné az elnök előtt. Mielőtt távozott volna, megkérdezte, nem szeretnék-e kapcsolatba kerülni a Máltai Renddel, azután bemutatott a nagyperjelség képviselőinek. A végén egy újabb máltai rendtagot nyert az elnöki iroda. Ez még 1994-ben történt.

– Hogyan kötődik a Máltai Lovagrend az osztrák államfőhöz?

– Az elnöki iroda nagyobb rendezvényein mindig a máltai szervezet adja az egészségügyi biztosítást. A feladatot elláthatná a Vöröskereszt, a Johannita Rend, vagy akár az állami mentőszolgálat is, de annak idején még Klestil elnök úrnak a Máltai Rendet ajánlottam. Ez a gyakorlat azóta is megmaradt, még a nyugdíjba vonulásom után is. Azután ott van a karácsonyi akció, amikor a máltai szervezetek utcai gyűjtést hirdetnek valamilyen jótékony célra. Az első adományozó mindig maga az elnök, hogy felhívja az emberek figyelmét. Ilyenkor egy máltai egyenruhába öltözött fiú és egy lány érkezik a Hofburgba, az elnök pedig a média jelenlétében adja át az adományt, és utána kezdődik az utcai gyűjtés.

Amíg ott voltam, ez mindhárom szövetségi elnök alatt így zajlott.

– Milyen tevékenységet végez Ausztriában a máltai szervezet?

– Lényegesen kisebb a szerepe, mint Magyarországon, a Malteser Austria egészségügyi szolgálatot és karitatív feladatokat lát el, lényegében önkéntes szervezet, ahol aktív és tiszteletbeli tagok tevékenykednek, összesen mintegy háromezren. A rendtagok száma viszont magasabb, mint Magyarországon, lovagok, dámák, papok mindösszesen négyszázötvenen. Magyarországon kevesebb a rendtag, ennél fogva jobban ismerik egymást, de a rendi élet hasonló mindkét országban.

– Kapott a Rend központjából valamilyen személyes feladatot, amikor magyarországi nagykövetnek kinevezték?

– Nem. A Szuverén Máltai Lovagrend nagyköveteinek feladata minden országban hasonló, a nagykövet képviseli a Rendet az államfőnél és a kormány előtt. Különbséget inkább az jelent, hogy a lovagrendnek van-e helyi szervezete, perjsége vagy szövetsége, működik-e szeretetszolgálat az adott országban. Ha nincs, akkor a nagykövet feladata a karitatív tevékenység megszervezése, illetve a szeretetszolgálat felépítése is. Másrészről a Rend diplomáciája eltér az országok közötti általános kapcsolatokról, hiszen itt gazdasági és politikai kérdések nem kerülnek szóba, csak karitatív, humanitárius diplomáciáról beszélhetünk.

– Ez mit jelent?

– A feladatokat a Rend karizmája határozza meg, keresztény értékrend szerinti karitatív feladatokat végzünk, ezt szolgálja ki az államközi diplomácia. A nagykövetek feladata, hogy megkönnyítsék ezt a munkát, a kormánnyal kiépített kapcsolatokon keresztül támogatassák, fejlesszék a karitatív munkát.

– Ez sok feladatot jelent az ön esetében?

– Nem tartózkodom folyamatosan Budapesten, de amióta hivatalba léptem, egyre sűrűbbek és egyre intenzívebbek a látogatásaim. Amikor épp nem vagyok itt, helyettesként Eröss Réka követségi tanácsos látja el a feladatokat. De a távoltság nem jelentős, Bécsből 2 óra 20 perc alatt érek Budapestre a vonattal, amikor szükség van rám, gyorsan itt vagyok.

Nők a Szent János Rendben

A Szentföldön

A jeruzsálemi ispotályhoz női tagok is tartoztak. A rendi regulák nem említik őket, tehát vagy külön közösségben éltek, vagy „donátusok” voltak, nem tettek szerzetesi fogadalmat, csak adományoztak, amiért cserében „az Ispotály tagjai” lettek, hordhatták a jelvényt, és az ispotályosok ruháját. Ilyen donátusi rangban lehetett Fruzsina királyné is, III. Béla király anyja, aki száműzetése során sokáig Jeruzsálemben élt és „felvette az ispotályosok ruháját”. Hogy ápolták-e a női betegeket, nem tudni. Akkoriban minden szerzetesi fogadalmat tett nő zárdában élt, dolgozott, imádkozott, és nem végzett szociális munkát a külvilágban. A nők ápolását többnyire laikusok végezték, így előfordulhatott, hogy női donátusok – köztük Fruzsina királyné – is részt vettek a munkában.

A francia forradalom után csak Málta szigetén és Spanyolországban maradtak fenn Szent János rendi apácaközösségek

Magyar máltai dámák 1938-ban

Szent János rendi apácák

Európa-szerte is hamar megjelentek a jánosrendi apácaközösségek. Ezeket sokszor a lovagok női rokonai alapították, hogy imádkozzanak a harcoló lovagokért, de fenntartottak ispotályokat, árvaházakat és más szociális intézményeket is, ahol nem fogadalmas szolgálók és donátusok dolgoztak.

A Rend női szentjei

A máltai lovagok nyolc szentje és tíz boldoggá avatottja közül hárman a Szent János rendi apácaközösségek tagjai voltak: Szent Flóra, Szent Toszkána és Szent Ubaldesca. A francia és olasz apácák kivételes életszentségét a középkor óta példaként tiszteli, a hozzájuk fűződő csodák emlékét máig őrzi a Rend.

Laikus máltai dámák

Azután, hogy a Rendet kiűzték Máltáról és Olaszországban telepedett le, felépítése elkezdett átrendeződni: a legtöbb tag már nem tett szerzetesi fogadalmat, a régi donátusokhoz hasonlóan a világban élt, családot alapíthatott, de aktívan részt vett a Rend munkájában. A rendi apácaközösségek kívül maradtak a Rend szerzetesi struktúráján, viszont az új laikus állományban helyet kaptak a nők: ők lettek a „dámák”. A Rend mai felépítése a 19. századtól az első világháborúig tartó időszakban alakult ki.

Remény a szenvedésben

Írta Piazza-Georgi Barbara és Martos Levente Balázs püspök

Szörnyű háború dúl a szomszédunkban. Valamivel távolabb, nemrég egy tragikus földrengés ártatlanok ezreinek életét oltotta ki. A saját otthonunkban pedig – kevésbé tragikusan, de mégis fájdalmasan – szegénységgel, betegséggel, mindenféle problémával küzdünk. Hogyan találhatunk reményt, és hogyan adhatjuk azt másoknak ebben a szenvedéssel teli világban?

Mindannyian tudjuk, hogy a kérdés: „Hogyan engedhet meg egy jó és mindenható Isten ennyi szenvedést?” a legnehezebb, amellyel minden hívőnek meg kell küzdenie. Nem meglepő, hogy ez az ateisták legnagyobb érve Isten létezése ellen.

A hívő emberek különböző válaszokat dolgoztak ki a századok során: évekig tartó tanulmány ezeken végigmenni. Mégis, ezen az egy oldalon eleget tudunk összefoglalni a lényegből, legalábbis ahhoz, hogy segítsünk olvasóinknak megtalálni a saját válaszukat, hogy megpróbáljanak megbékélni a kérdéssel, és ami szintén fontos, hogy válaszolhassanak mások kétségeire és vigasztalhassák őket.

Milyen válasza van a kereszténységnek a gonoszság és a szenvedés problémájára?

Először is tegyünk félre két téves ötletet.

Az első – milyen gyakran halljuk! –, hogy a szenvedés: büntetés a bűneidért. Milyen szörnyű állítás ez, amikor mindenki tudja, hogy a legnagyobb bűnözők

sokszor milyen békésen és jól élnek! És ki meri ezt mondani egy ártatlan gyermek szenvedéséről, vagy egy háború vagy földrengés áldozatává vált népesség egészéről? Ha pedig ilyen esetekben szégyellenénk ezt kimondani, akkor ne mondjuk el azokról az embertársainkról sem, akik valóban vétkesek valamiben. Ne ítélj, hogy ne ítéltessél. (Máté 7:1)

Másodszorban, ne hozzunk fel olyan példákat, ahol egy szenvedésnek később meglátjuk az értelmét. Persze, sok példa van erre is. De egy kisgyerek fájdalmas betegségét és halálát, vagy a Holokausztot soha nem leszünk képesek megérteni. És nincs valódi válaszuk a szenvedésre, ha nem foglalja magába ezeket a borzalmas, érthetetlen eseteket is.

Az örök, általános érvényű választ az Ótestamentumban olvassuk, Jób könyvében, a 38. fejezettől kezdve. Ez a leghosszabb beszéd, amit a Biblia Isten szájába ad, magasztos költői nyelven. Kemény, egyszerű válasz: *Nem tudhatjuk. Isten mérhetetlenül nagyobb nálunk, ne próbáljuk megérteni az Ő útjait. Bízni kell, hogy az Isten csak jót akar, tehát valahogyan a nagy mindenségben, minden valami jót szolgál.* De ki kell békülnünk azzal a tudattal, hogy sok esetben lehetetlen lesz emberi értelemmel valaha is felfogni.

Nagyon nehéz ezt elfogadni. De gondoljunk bele: hogyan tudnánk valaha megmagyarázni kéthónapos gyerekünknek, akit elviszünk a klinikára egy oltásra,

hogy az a fájdalom, amit érez, egy magasabb jó cél érdekében van? Nem értheti meg: a magyarázat egy olyan dimenzióban van, amit egy csecsemő természeténél fogva még képtelen felfogni. Csak sajnálni, együtt érezni lehet vele, de nem lehet se elvenni a fájdalmat, se megértetni vele.

Jób könyve minden istenhívőnek szól: zsidóknak, keresztényeknek, muzulmánoknak, bármilyen egyistenhívőnek, aki össze kell, hogy egyeztesse Isten mindenhatóságát és jóságát a szenvedés valóságával.

De van egy mélyebb megfontolás is, amely kifejezetten nekünk, keresztényeknek szól: a Krisztus szenvedésével való egyesülés. Hisszük és valljuk, hogy Krisztus ártatlanul, önként vállalta a szenvedést és kínhalált, az emberi bűnösség kiengesztelésére. Hisszük, hogy az Egyház – tehát mi mindannyian – Krisztus misztikus teste vagyunk. Ezért – Szent Pál nyomán (Kol. 1:24) – valljuk, hogy a türelemmel elviselt szenvedés, amit a keresztény ember tudatosan „föläjál” a bűnök kiengesztelésére és a világ megváltásáért, részévé válik a krisztusi megváltó szenvedésnek, így örök értéke van a Megváltás misztériumában. Igaz, az emberi szenvedés tengerének csak egy kis részét láthatjuk ebben a megvilágításban: a többire vonatkozik a kemény, őszinte válasz, amit Jób könyve ad – és amit nekünk, magyaroknak, Madách Imre megismételt: Ember, küzdj, és bízva bízzál!

Várom a testem föltámadását!

Sándor Bertalan Brúnó

„A bört nem az isteni ajándék megvetése, hanem magunkban annak tudatosítása, hogy valójában ajándék, és így evésünk és ivásunk megtisztítása azért szükséges, hogy ne vágyainknak engedjünk velük, hanem az Ajándékozóval való közösség eszközeivé és szentségeivé tegyük őket.” (Kallistos Ware)

A szent negyven nap alkalmas idő arra, hogy a testünk és lelkünk egységéről elmélkedjünk. Már Nagy Szent Vazul hangsúlyozza, hogy „kétféle böjtről van szó, a testiről és a lelkiről. A testi böjtben a test megvonja magától az ételt és az italt. A lelki böjtben, a böjttől tartózkodik a gonosz szándékoktól, szavaktól, cselekedetektől...” A böjtnek tehát nem az a célja, hogy rombolóan gyöngítse a testet, hanem hogy építően lelkibb tegyen bennünket.

Bűnbánatunk tárgyává kell tenni tehát, ha a testünkre nem úgy tekintünk, mint a Szentlélek templomára (1Kor 3,16) – nem úgy ápoltuk, becsültük és védtük, hanem megvetettük, kihasználtuk. Ha csupán a lélek örökkévalóságában reménykedtünk és nem vártuk a testünk megdicsőülését.

Lukács evangéliumában Jézus így szól mindnyájunkhoz: „Ha valaki követni akar engem, tagadja meg magát, vegye föl naponta keresztfjét, és kövessen engem! Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszíti, de aki értem elveszíti az életét, megmenti azt...” (Lk 9,23–24)

Jézus minden esetben éli azt, amit mond – szavai összhangban vannak egész lényével. Abban az önmagát kiüresítő szeretetben él, amit a Filippi levélben idézett öskeresztény himnusz őrzött meg számunkra (Fil 2,6–8): Ő Isten formájában volt, egyenlőséget mégsem zsákmányként tekintette, amihez ragaszkodjon. Kiüresítette magát, szolgálai alázattal élt és halt meg. Ez a mozgás éppen ellentétes irányú az Édenkert eseményeivel. Az első emberpárt is „a saját képére és hasonlatosságára teremtette” az Úristen (Ter 1,26), ők azonban hittek a kígyó ravaszságának, és erővel akarták megragadni azt, amit csak ajándéku lehet megnyerni: az életet, a Vele való közösséget. Kiüresedés helyett felfuvalkodás, egység helyett elidegenedés lett az örökségünk. Összűleink olyanok szerettek volna lenni, mint az Isten. Jézust pedig az irántunk érzett gyöngédség vezette arra, hogy hozzánk hasonlóan, tökéletesen emberre legyen. Ez az isteni indulat vezette őt a fogantatásától, gyermekségén át egészen az agóniáig. És emberi természetét soha nem veti le, örökre magához öleli szentháromságos, boldog életében.

A kereszténységet történelme folyamán többször is megkísértették testellenes filozófiák és eretnekségek. Ezek közös gyökere az a platóni ideológia, miszerint a test és lélek összekapaszkodása csak egy szerencsétlen baleset, átok. Mindenáron ki kell szabadulnunk a test börtönéből, hogy közelítsünk a tiszta ideák felé.

A kereszténység a megtestesülés vallása, Isten nem szegényli a

testünket. A krisztushit „röntgenképét” az Ige emberré válása és feltámadása (biblikusan fogalmazva az anyagi üdvözet és az üres sír) alkotja. Isten nem csak testben alkotott meg bennünket, de az üdvösségünket, örök életünket sem képzelte el test nélkül. Az első korintusi levélben (15,44–45) azt írja Pál apostol, hogy „»Ádám, az első ember élő lényé lett«, az utolsó Ádám pedig éltető léleké...” Jézus az ember hibátlan prototípusa, az Isten által megáldott, büntelen teremtmény. Benne teremtett minket is (Kol 1,16), a saját képére (Ter 1,27). A feltámadt Krisztus nem árnyékként viselkedett, amikor így szólt tanítványaihoz: „Néztek meg a kezem és a lábam! Én vagyok. Tapogassatok meg és lássatok! A szellemnek nincs húsa és csontja, de mint látjátok, nekem van.” (Lk 24,39) Isten tehát magára vette és a feltámadott valóságában is megőrizte az ember fizikai, testi dimenzióját. Őt szemlélve és ősi hitvallásunk szavaival már nem is hisszük, hanem várjuk (!) a test feltámadását és az örök életet (Nikaia-konstantinápolyi credo).

Pascal mondta, hogy „Az ember sem nem angyal, sem nem állat, s a legnagyobb baj az, hogy aki angyal akar lenni, állattá lesz.” Csak a testünkön keresztül tudunk kapcsolatba lépni Istennel, az üdvösség tapasztalati valósággá lett. Jézus is a teste által ér el hozzánk és találkozik velünk. Nem egy fénysugarat, vagy lótuszvirágot hagyott maga után, hogy emlékezzünk az ő szeretetére. Azt mondta elárulásának küszöbén: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem...” (Vö. Mt 26,26–27). Az Eucharisztia nem más, mint a megtestesülésbe és a test feltámadásába vetett hitünk meghosszabbítása. A keleti szertartások különös gonddal vonják be az istentisztelet dinamikájába az összes testi érzékelésünket. A tömjén és a gyertyák illata, a képek, ruhák színes forgataga, az olajjal vagy vízzel való érintés, a fület gyönyörködtető dallamok és a fizikai izlelés mind azt üzenik a hívőknek és az érdeklődőknek egyaránt, hogy Isten közöttünk ütötte fel a sátrát (a.m. szereti a testünket), a mi nyelvünket beszéli és ismeri szívünk rezdüléseit.

Mi csak a testünkben találkozhatunk Istennel – amióta istensége örökre egységbe forrt Szűz Mária testében az emberségével, összekeveredés és elválasztás nélkül. Krisztus feltámadása egyben legvérmesebb reményünk: azért engedte látni magát dicsőségesen, hogy a személyes jövőnkől adjon hírt nekünk. Megdicsőült testben fogunk élni a halálunk után, ami a lelkünk éltető erejéből nyer majd erőt. [Már csak ezért is abszurd gondolat a lélekvándorlás testről-testre.] Isten Országa hús-vér emberek közösségéből fog felépülni. Így „várjuk ... testünk megváltását” (Róm 8,23). Nem vagyunk képesek önmagunkat olyan empátiával kezelni, amit joggal várhatunk majd el a teljesség beköszöntésekor – de még a leglágyabb szerelemben sincs az a nyugvópont, hogy tökéletesen át tudjuk hidalni a minket elválasztó távolságokat. „Valami hiányzik minden ölelésből...” – vallja be Váci Mihály. Végül is lényünk legmélye egész életünkön át közölhetetlen marad; ezért a szeretettségünk a legmélyebb fájdalomunk. Mindegyikünknek szembe kell néznie a saját magányával. Akkor a tökéletes kommunikáció iránti vágyunk illúzió marad?

Egy egészséges remete vagy szerzetes a testi készletét nem elnyomja, lehazudja vagy megzabolázni igyekszik (mert az a teremtés kincseinek bűnös lenézése volna), hanem elnapolja, prolongálja vágyait az örök élet viszonyai közé. Nem csak egy kiszemelt személlyel szeretne igazán harmonikus, teljes önátadásban lenni, hanem az egész emberiséggel, egyidőben és vég nélkül. Nem az a gond, hogy túl nagy az étvágyunk, hanem hogy gyenge utáztatokkal is beérnénk.

A böjt a szegénységünk beismerése. Ugyanakkor nem Isten ajándékainak a megvetése, vagy gyanakvó félretolása, hanem ajándék-voltuk mély tudatosítása. Az evésünk és ivásunk sem csupán tápanyag- és folyadékbevitel a szervezetünkbe, hanem a szó tiszta értelmében eucharisztia (azaz hálaadás), az Ajándékozóval való szentségi közösség eszközei. Ne szakítsuk hát szét a valóságot, mert csak egyetlen realitás létezik! Isten Országa ünnepi órák luxusa helyett kézzel fogható, átélhető és titokszerűségében is közel jött hozzánk (Mk 1,15). Erre a testközeli adott méltó és igaz válaszuk a megtérés (görögül: metanoia), ami zseniális tömörségében annyit jelent, mint megfordulni. Jézus első szava nyilvános működése kezdetén, hogy legyünk készségesek a változásra... a növekedést majd ő adja hozzá (vö. 1Kor 3,6). Henri Boulad jezsuita tanítja, hogy „a test feltámadása csak akkor történhet meg, ha előtte végbement a szív feltámadása.”

A szerző a Magyar Máltai Szeretetszolgálat országos központjának lelkivezetője

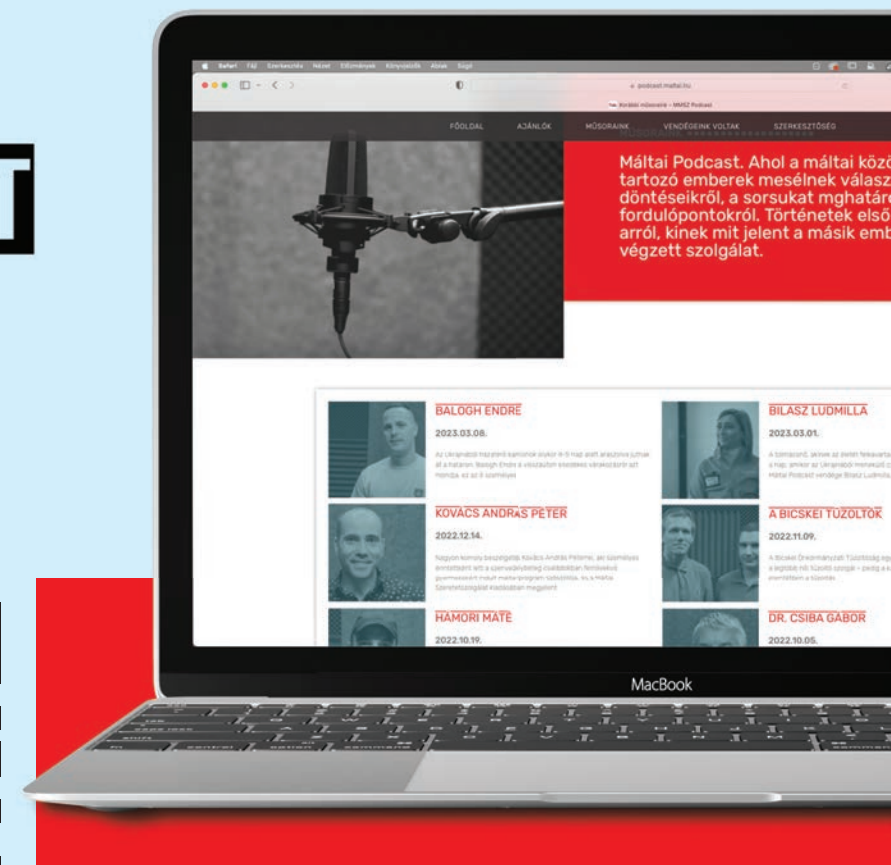
Pietà: Michelangelo szobra a Szent Péter-bazilikában látható

**MÁLTAI
PODCAST**

**Történetek
első kézből
a másik emberért
végzett szolgálatról.**

**Olvassa be
a kódot
és nézze meg
a Máltai Podcast
összes adását
egy helyen!**

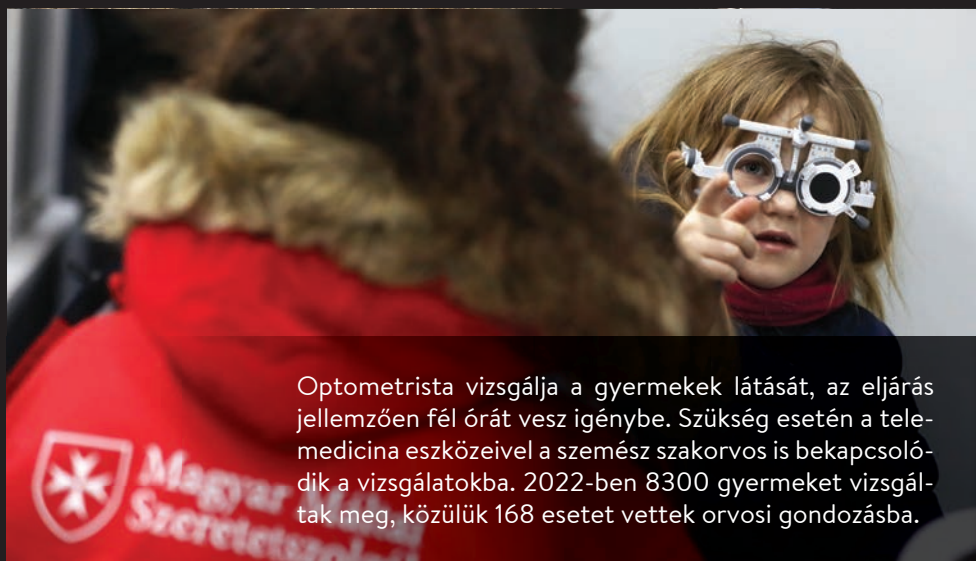

Kettős látásvizsgálat

A Máltai Szeretetszolgálat két szemészeti szűrőbusza érkezik Tiszanánára február 8-án. A Felzárkózó települések programban 2019 óta zajlanak a szemészeti szűrővizsgálatok, a 2023 év elején munkába állt második szűrőbusz jelentősen kiterjeszti a legszegényebb területekre kitelepülő ellátást. Kovács Bence és Bessenyei Mihály riportja.

Molnár Brigitta asszisztens előszűrést végez a vizsgálatra váró gyerekek között. A szűrőbuszon csak azokat vizsgálják tovább, akiknek valamilyen gond van a látásukkal.

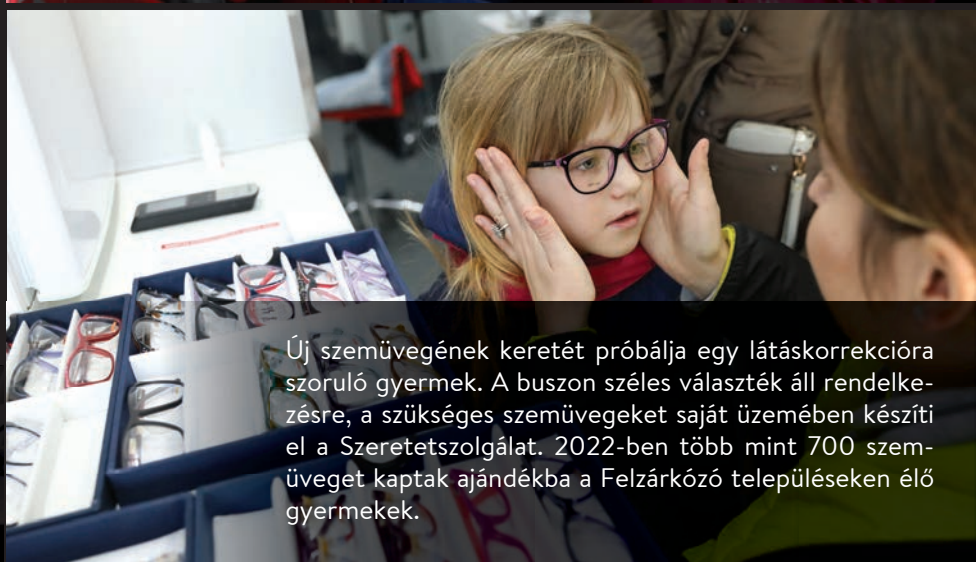
Optometrista vizsgálja a gyermekek látását, az eljárás jellemzően fél órát vesz igénybe. Szükség esetén a telemedicina eszközeivel a szemész szakorvos is bekapcsolódik a vizsgálatokba. 2022-ben 8300 gyermeket vizsgáltak meg, közülük 168 esetet vettek orvosi gondozásba.

Varga Katalin optometrista binokuláris ophthalmoscope készülékkel ellenőrzi egy gyermek szemét. A járművek legmodernebb digitális eszközei teljeskörű kivizsgálást tesznek lehetővé.

Kontroll szűrés. A szűrőbuszok időről időre visszatérnek a kistelepülésekre ellenőrizni, hogy milyen változások következtek be a gyermekek látásában.

Új szemüvegének keretét próbálja egy látáskorrekcióra szoruló gyermek. A buszon széles választék áll rendelkezésre, a szükséges szemüvegeket saját üzemében készíti el a Szeretetszolgálat. 2022-ben több mint 700 szemüveget kaptak ajándékba a Felzárkózó településeken élő gyermekek.